

Colofon

Nederlandse Vereniging van Journalisten
Johannes Vermeerstraat 22, Amsterdam
Postbus 75997, 1070 AZ Amsterdam

Telefoon: 020 3039700
Email: vereniging@nvj.nl
Website: www.nvj.nl

(Eind)redactie: Connie Wiering
Vormgeving: Anneke de Bruin
Cover: Sebastiaan ter Burg

Voorwoord

Verandering

Jaarverslagen hebben de neiging te verschijnen als het jaar dat ze bestrijken al weer een eind in het verleden ligt en dat is met dit verslag niet anders. Op het moment dat ik dit schrijf is april 2016 alweer over de helft en ligt 2015 naar mijn idee alweer ver achter ons. Niettemin ligt het jaar nog vers in het geheugen.

In navolging van 2014, waarin binnen de vereniging grote democratiseringsstappen zijn gezet, werd 2015 het jaar van bezig zijn met de toekomst van het (foto) journalistieke vak. Want de ontwikkelingen gaan razendsnel en stellen ons - journalisten - voor diverse problemen. Uitdagingen moet je dan eigenlijk zeggen, maar ik noem de dingen graag bij hun naam en dus spreek ik naast uitdagingen ook van problemen. Problemen die om een visie vragen en die ons verbinden omdat ze gemeenschappelijk zijn, maar die ook het risico van onderlinge verdeling in zich herbergen. De verschillende belangen tussen doelgroepen van de NVJ lijken immers soms tegengesteld aan elkaar.

Wie tot een visie moet komen op het (foto)journalistieke vak van de toekomst en daaraan ook het beleid van de vereniging moet aanpassen, zal eerst moeten weten hoe die toekomst er ongeveer uit zal zien. Geen sinecure, gezien het feit dat er geen sprake is van betrouwbare glazen bollen. Gelukkig wel van een heleboel (foto)journalisten die hun licht op die toekomst lieten schijnen in een enquête en ook tijdens onze bestuursconferentie in Nunspeet. Gezamenlijk onderzochten de sectiebesturen daar in oktober vier mogelijke toekomstscenario's en bespraken we de eventuele gevolgen daarvan voor de koers van de NVJ. In het voorjaar van 2015 deden bestuur en secretarissen al hetzelfde tijdens een themavergadering in Amsterdam.

Het vergt geen groot snapvermogen; iedereen begrijpt dat ons vak verandert. Of beter gezegd; iedereen ziet dat de kanalen die we gebruiken om onze producten te ontsluiten, voortdurend veranderen. Soms sneller dan we kunnen bijbenen en gewoon waar we bijstaan. Daarnaast ziet iedereen ook dat we ons product tegenwoordig vaker dan voorheen niet in loondienst, maar als zelfstandige maken, voor werkgevers die hun mammoettankers ook aan het bijsturen zijn.

In 2015 was de NVJ vooral druk met de lange termijn. Innovatie en ledenbelang stonden daarin steeds centraal, zowel in het bestuur als op het secretariaat. Ondertussen speelde de waan van de dag ook zijn bekende spel en jengelden de korte termijn en de actualiteit voortdurend om aandacht. Een jaar dus om niet te vergeten en waarin veel werd besloten en veel werd gedaan. Een jaar ook dat voor het eerst sinds heel lange tijd een plusje in ledenaantallen liet zien. Tegen de algemene trend bij verenigingen in. De vraag is natuurlijk of dat goed of slecht nieuws is. Ik hou het op het eerste.

Marjan Enzlin,
voorzitter Nederlandse
Vereniging van Journalisten

Inhoud

Voorwoord	1
Verandering	1
Strategie & Doelen	4
Accent op Ledenwerving en -behoud	4
Algemene Leden Vergadering (ALV)	5
Arbeidsvoorwaarden	6
Werk, vakmanschap en beloning	6
Ideëel	8
Persvrijheid	8
Aanslag op het vrije woord	8
Festival van het Vrije Woord	9
Persvrijheid Nationaal	9
Persvrijheid Internationaal	10
Persvrijheid wereldwijd	10
De belangrijkste zaken die in 2015 spelen	11
Bronbescherming	12
Openbaarheid van bestuur	13
Pers en Politie	14
Verder in het nieuws	15
Journalistiek in de regio	17
Bijna 8 miljoen Nederlanders verstoken van lokaal nieuws	17
Individuele belangenbehartiging	18
Auteurscontractenrecht	18
Collectieve belangenbehartiging	20
Cao voor het Uitgeverijbedrijf	20
NVJ Vereniging & secretariaat	21
Ledenontwikkeling	21
Afdeling Advocaten & Juristen	22
NVJ secties	23
Sectie Dagblad	23
Sectie Omroep	25
Sectie Tijdschriften	26
Sectie Lokale Media	27
Sectie Zelfstandigen en Sectie NVF Fotojournalisten	28
Sectie Internet	31
Sectie Plus+	32
Sectie Vers in de Pers	33
NVJ Academy	34
Marketing en Communicatie	35
Villamedia	37

Een blik vooruit	39
Binding, werving en innovatie	39
Wie is wie	40
Bestuur	40
Secretariaat	40

Strategie & Doelen

Accent op Ledenwerving en -behoud

De speerpunten voor 2015 blijven dezelfde als die in 2014. Wel wordt het accent gelegd op ledenwerving en -behoud:

Ledenwerving

Het zwaarste accent ligt in 2015 op ledenwerving, binding en behoud. Het in november 2014 gestarte project **leder lid telt** moet ervoor zorgen dat een concrete groeidoelstelling wordt gerealiseerd. Voor dit doel wordt voor vijf maanden een externe projectleider aangesteld. Later in het jaar wordt de marketingafdeling uitgebreid en krijgt deze een centrale plaats in de organisatie. Er worden nieuwe producten ontwikkeld voor leden en niet-leden en nieuwe lidmaatschapsvormen met een heldere prijsstelling. De NVJ moet daarnaast zichtbaarder op de werkvloer worden via communicatie, bedrijfsbezoeken en ambassadeurs.

Bundeling krachten

De samenwerking met DuPho wordt in 2015 voortgezet. De NVJ ondersteunt op het gebied van juridische diensten, belangenbehartiging, perskaarten, Academy en Villamedia. Ook de samenwerking met KIEM (Academy en pensioenen) blijft bestaan. De verkenning voor samenwerking met andere partijen wordt verder onderzocht.

Uitoefening journalistieke vak

De journalistieke Cao voor het Uitgeverijbedrijf wordt nader uitgewerkt. In juli wordt het onderhandelingsresultaat gepresenteerd. Juist bij een breder geldende cao is contact op bedrijfsniveau van groot belang. Gemaakte afspraken moeten immers ook nagekomen worden, uitvoerbaar zijn en draagvlak hebben. Twee keer per jaar wordt met medezeggenschapsraden een bijeenkomst georganiseerd om te komen tot uitwisseling van kennis en draagvlak. De achterban wordt opgeroepen om actief te worden. Er worden digitale verkiezingen georganiseerd om te komen tot een meer democratische bestuurssamenstelling die de sectiebesturen zichtbaarder maakt dan voorheen.

Uitoefening vak op Ideëel vlak

De wetsvoorstellen bronbescherming, Wob hebben een doorloop naar 2015 en worden in de Tweede Kamer behandeld. Datzelfde geldt voor het wetsvoorstel Auteurscontractenrecht.

Internationaal verschuift de aandacht naar de beperkte persvrijheid in Egypte en – nogmaals - Turkije.

Na de terroristische aanslagen in Parijs en Denemarken wordt het onderwerp veiligheid voor journalisten scherper op de kaart gezet met evenementen (Festival van het Vrije Woord) en overleg met de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), Dick Schoof, burgemeesters en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Leden klaar maken voor de markt

- > In samenwerking met Mediamovers wordt een ledendienst ontwikkeld voor loopbaanadvies.
- > Het aanbod van cursussen binnen de Academy wordt verder uitgebreid.
- > Voor starters op de arbeidsmarkt worden nieuwe instroomprojecten gerealiseerd.
- > Leden worden geholpen bij het bepalen van een redelijk tarief met behulp van de vernieuwde NVJ Tarievenscalculator.
- > Voor startende journalisten wordt een mentorenprogramma ontwikkeld.
- > Villamedia start een opdrachtensite, waarbij opdrachtgevers en freelancers aan elkaar gekoppeld worden.

Algemene Leden Vergadering (ALV)

De NVJ kijkt terug op een geslaagde eerste Algemene Ledenvergadering op 13 juni. Tijdens de jaarvergadering worden alle geagendeerde voorstellen en besluiten goedgekeurd, zoals het voorstel tot contributieaanpassing en nieuwe lidmaatschapsvormen. In haar jaarrede blikt voorzitter Marjan Enzlin terug op een bewogen jaar. Ze noemt de NVJ een vereniging in transitie.

Lees meer:

- > Geslaagde eerste Algemene Leden Vergadering <https://www.nvj.nl/nieuws/geslaagde-eerste-algemene-ledenvergadering>
- > Vereniging in transitie <https://www.nvj.nl/nieuws/vereniging-in-transitie>

Arbeids- voorwaarden

Werk, vakmanschap en beloning

De NVJ kiest voor een integrale benadering van de arbeidsmarkt, voor werknemers én zelfstandigen die journalistiek werk verrichten.

De NVJ behandelt tijdens de ALV op 26 november haar Algemeen Arbeidsvoorwaardenbeleid 2016-2017, met hierin een beknopte paragraaf over de positie van zelfstandigen. In de Notitie Zelfstandigen 2016 zijn de standpunten van de NVJ ten aanzien van zelfstandigen nader uitgewerkt.

Gelijk werk, gelijke beloning

Betaald werk wordt verricht in loondienst of in opdracht. Een bedenkelijke ontwikkeling in de mediasector is het gedwongen vertrek van werknemers die vervolgens als zzp'er voor hun voormalige werkgever aan de slag gaan. Zij doen hetzelfde journalistieke werk als hun collega's in vaste dienst, vaak ook op structurele basis, maar in feite heeft de werkgever al zijn financiële risico's bij de zelfstandige gelegd, zonder daarvoor de prijs te betalen.

Een onevenredig grote flexibele schil kan afbreuk doen aan de kwaliteit, herkenbaarheid en journalistieke slagkracht van redacties. Waar sprake is van structurele werkgelegenheid binnen redacties, moet die ook met vaste banen worden ingevuld. Dit is ook een investering in het behoud van kennis, kunde en loyaliteit op redacties. Dat vraagt om afspraken met werkgevers over de maximale omvang van de flexibele schil, billijke tarieven en contracten met redelijke voorwaarden.

Looneis en billijke tarieven

De NVJ stelt een looneis van 3 procent. Een deel van de loonruimte kan worden ingezet voor maatregelen om meer journalisten aan het werk te krijgen, zoals instroom- en opleidingstrajecten.

Op freelancetarieven zou de inflatiecorrectie minimaal 2 procent moeten zijn. De NVJ gaat onderzoeken of leden die als zelfstandige werken vóór een bepaling minimumtarieven zijn en of zij willen dat in de cao's over de positie van zelfstandigen en over freelancetarieven afspraken worden gemaakt.

Investeren in werk

De NVJ wil afspraken maken met werkgevers over het doorstromen naar een vaste baan voor een deel van de instromers. Een vaste baan moet sneller binnen handbereik liggen. De NVJ verzet zich tegen schijn-zelfstandigheid en 'nepstages'.

Vakmanschap en ontwikkeling

Voor journalisten van alle leeftijden geldt dat er voldoende kansen moeten zijn op dynamisch werk, opleidingen onder werktijd, en goede mogelijkheden om werk en privé te combineren. Elke journalist, jong of oud, moet binnen een leeftijdsbewust personeelsbeleid eigen keuzes kunnen maken. Vakmanschap en professionaliteit zijn belangrijke waarden in de

journalistiek, juist in een medialandschap dat in hoog tempo verandert. Het is belangrijk dat journalisten zich blijven ontwikkelen en in zichzelf kunnen investeren.

Keuzemogelijkheden en pensioen

De journalistieke Cao voor het Uitgeverijbedrijf die per 1 juli 2015 is ingegaan, sluit aan bij ontwikkelingen in de journalistieke sector. Hierin zijn extra mogelijkheden en flexibiliteit gecreëerd voor de hele populatie journalisten in loondienst. Cao's voor journalisten moeten ook een stevige pensioenparagraaf bevatten. De NVJ streeft naar betaalbare pensioenregelingen die ook in de toekomst solidariteit als fundament hebben voor alle journalisten. Deze uitgangspunten zijn verder uitgewerkt in een pensioenvisie die samen met FNV Kiem is opgesteld.

Behoud auteursrecht

De NVJ staat journalisten bij die zich gedwongen voelen hun rechten af te staan aan opdrachtgevers en exploitanten zonder dat daar een redelijke vergoeding tegenover staat.

De nieuwe wet Auteurscontractenrecht biedt hiervoor aanknopingspunten.

- > Notitie Arbeidsvoorwaardenbeleid (pdf) www.nvj.nl/uploads/bestanden/NOTITIE_ALGEMEEN_ARBEIDSVORWAARDENBELEID_van_de_NVJ_voor_2016_en_2017.pdf
- > Notitie Zelfstandigen (pdf) www.nvj.nl/uploads/bestanden/5.0-Notitie_Zelfstandigen_2016.pdf

Frans Pasma,
lid hoofdbestuur NVJ

Persvrijheid

Aanslag op het vrije woord

‘De overtreffende trap van verschrikkelijk’, noemt algemeen secretaris Thomas Bruning de schietpartij bij het Franse satirische weekblad Charlie Hebdo op 7 januari. Twaalf personen komen om het leven: acht journalisten, onder wie de hoofdredacteur, een receptionist, een gast en twee politiemensen.

Charlie Hebdo publiceert regelmatig satirische stukken over de islam. ‘Het blad moet dit op een wel hele zure manier bekopen’, aldus Bruning. ‘Het fenomeen journalist als doelwit is vandaag op de allerergste manier werkelijkheid geworden.’

De aanslag in Parijs is van een omvang die nog niet eerder heeft plaatsgehad. Journalisten zijn al langere tijd doelwit in conflictgebieden, maar de terreur is niet eerder zo dichtbij geweest. Bruning: ‘We zullen ons moeten beraden wat deze aanslag op het vrije woord betekent voor de journalistiek in de westerse landen. Je werk blijven doen en als het kan op een zo veilig mogelijke manier, maar tegen zoiets verschrikkelijks kun je je bijna niet beschermen.’

Op 8 januari wordt op initiatief van de NVJ op bijna alle redacties en live op bijna alle regionale en landelijke radiozenders een minuut stilte gehouden om de slachtoffers van de aanslag te herdenken. Bestuursleden en secretariaat van de NVJ zijn die avond aanwezig en/of spreken bij demonstraties in Amsterdam (Frans Consulaat - Dam), Utrecht (Domplein), Nijmegen (Plein 1944) en Hilversum (Kerkbrink).

Bestuurslid Wilma Haan reist op 11 januari af naar Parijs, waar naar schatting anderhalf miljoen mensen meelopen met de Mars van de Republiek voor Charlie Hebdo en persvrijheid en tegen terreur. ‘Het is indrukwekkend’, schrijft ze over haar ervaringen. ‘Niet alleen omdat anderhalf miljoen ‘Charlies’ alle straten rond Place de la République en Place de la Nation compleet platleggen, maar omdat het dus kennelijk wat losmaakt, die hele persvrijheid.’

- > Journalisten als doelwit, vandaag op de allerergste manier werkelijkheid <https://www.nvj.nl/nieuws/journalisten-als-doelwit-vandaag-op-de-allerergste-maier-werkelijkheid>
- > Terroristische aanval op redactie Charlie Hebdo: Aanslag op het vrije woord <https://www.nvj.nl/nieuws/terroristische-aanval-op-redactie-charlie-hebdo-aanslag-op-het-vrije-woord>
- > Demonstraties in het hele land <https://www.nvj.nl/nieuws/demonstraties-in-het-hele-land>
- > ‘Laat hen voortleven’ <https://www.nvj.nl/nieuws/laat-hen-voortleven>
- > Veel eensgezindheid <https://www.nvj.nl/nieuws/wilma-haan-in-parijs-veel-eensgezindheid>
- > ‘Charlie, Charlie, Charlie..’ <https://www.nvj.nl/over-nvj/column/charlie-charlie-charlie>

Festival van het Vrije Woord

De Deense cartoonist Kurt Westergaard wordt uitgenodigd voor het Festival van het Vrije Woord op 2 mei in De Balie. Westergaard maakte in 2005 een prent van de profeet Mohammed met een bom in zijn tulband. Hierop braken rellen uit in de Arabische wereld. In 2010 overleefde Westergaard een aanslag. Het thema van de avond is journalistiek als doelwit en moet gaan over gevangenen journalisten in Egypte en in Turkije, over bedreigde schrijvers en cartoonisten in Europa. Kurt Westergaard is een voorbeeld voor veel journalisten, cartoonisten en columnisten die ook die stap durven te zetten en tegen de stroom ingaan.

Als Bruning in het najaar van 2014 contact legt met de Deense cartoonist Kurt Westergaard, kan hij op dat moment niet voorzien dat enkele maanden later de aanslag op Charlie Hebdo zou worden gepleegd en de schietpartij in een Deens cultureel centrum zou plaatsvinden. Voor de organisatoren van het Festival van het Vrije Woord volgen zware afwegingen. Dat het festival er toch komt is onder andere te danken aan een burgemeester die vindt dat dit een principezaak is. Voor Eberhard van der Laan is het een vanzelfsprekendheid dat dit festival in Amsterdam doorgang moet kunnen vinden. 'Deze stad is gebouwd op vrijheid. Natuurlijk zijn we alert en beschermen we wat we beschermen moeten, maar we laten ons niet bang maken.'

Maandenlang wordt overleg gevoerd over de beveiliging van het evenement. De naam van de hoofdgast blijft gedurende die periode strikt geheim. Iedereen die het Festival van het Vrije Woord wil bezoeken, krijgt te horen dat om een debat over het vrije woord te kunnen organiseren, de Balie aan strenge veiligheidsmaatregelen moet voldoen. Pas op de dag zelf, 2 mei, wordt de hoofdgast bekendgemaakt. Gasten die zich hebben ingeschreven worden per mail op de hoogte gebracht. De Balie is als een vesting beveiligd en de avond verloopt in bijzondere harmonie met een ontroerende speech van Westergaard. De Balie is volledig uitverkocht.

- > Bekijk hier de video met de Persvrijheidlezing 2015 van Kurt Westergaard <https://www.youtube.com/watch?v=MfHmDRfsILY>

Persvrijheid Nationaal

Bronbescherming blijft aandachtspunt

Nederland staat hoog op de persvrijheidsranglijst, maar er is nog steeds geen wettelijke regeling op het gebied van journalistieke bronbescherming, zo staat in de Persvrijheidsmonitor, die op de Dag van de Persvrijheid 3 mei, wordt gepresenteerd. Het wetgevingsproces stukt. De mediabranche uit fundamentele kritiek op onderdelen van het wetsvoorstel voor journalistieke bronbescherming. Een van de kritiekpunten is de beperkte omschrijving van de definitie van het begrip 'bron'.

- > Persvrijheidsmonitor <https://www.villamedia.nl/opinie/bericht/journalistieke-bronbescherming-blijft-een-aandachtspunt>
- > De databank van de Persvrijheidsmonitor levert een overzicht van

incidenten tussen pers en politie/justitie. Een actueel overzicht van de Persvrijheidsmonitor is te vinden op www.persvrijheidsfonds.nl

Persvrijheid Internationaal

Daling op alle fronten

De 2015 World Press Freedom Index van Reporters Without Borders wijst op een wereldwijde verslechtering van persvrijheid. Maar liefst tweederde van de 180 onderzochte landen doet het minder goed dan in het voorgaande jaar. Redenen voor de zorgwekkende daling zijn de conflicten die zich verder uitbreiden in het Midden-Oosten, Syrië, Irak en Oekraïne. De media worden of gebruikt voor propagandadoeleinden, of worden het zwijgen opgelegd of zelfs aangevallen. De organisatie baseert zich op informatie uit 2014.

Verslechtingen zijn te zien in:

- > Azerbeidzjan (nummer 162 uit de lijst), Libië (154), Venezuela (137), Congo (107) door geweld tegen, of ontvoeringen en hechtenis van journalisten;
- > Rusland (152) door verdere druk op de onafhankelijke media en het blokkeren van websites;
- > Zuid-Soedan (125) door de burgeroorlog;
- > Ecuador (108), Oost-Timor (103) door een strengere mediawet;
- > Italië (73) door bedreigingen van de maffia;
- > Verenigde Staten (49) door de druk op bronbescherming;
- > IJsland (21) door verslechterde betrekkingen tussen politiek en media.

Verbeteringen van de persvrijheid zijn te zien in Mongolië (54), Tonga (44), Madagaskar (64), Georgië (69), Ivoorkust (86), Nepal (105), Tunesië (126), Brazilië (99), Mexico (148).

Persvrijheid wereldwijd

Een overzicht met de best en slechtst presterende landen op het gebied van persvrijheid.

1	Finland	171	Laos
2	Noorwegen	172	Somalië
3	Denemarken	173	Iran
4	Nederland	174	Soedan
5	Zweden	175	Vietnam
6	Nieuw Zeeland	176	China
7	Oostenrijk	177	Syrië
8	Canada	178	Turkmenistan
9	Jamaica	179	Noord Korea
10	Estland	180	Eritrea
.....			

bron: Reporters without Borders <https://rsf.org/en>

De belangrijkste zaken die in 2015 spelen

Beroepsprocedure Frédérique Geerdink

Journalist Frédérique Geerdink wordt op 6 januari gearresteerd door de anti-terrorismedienst in haar standplaats Diyarbakir wegens berichtgeving over de Koerdische kwestie. De NVJ steunt Geerdink in haar rechtszaak en stuurt een waarnemer, Froukje Santing naar het proces. Op 8 april 2015 wordt zij vrijgesproken, waarna de openbaar aanklager in beroep gaat tegen deze vrijspraak. Frédérique Geerdink vermoedt in april al dat de Turkse staat haar niet zomaar zal laten gaan. Op 6 september wordt zij opnieuw opgepakt. Dit keer omdat ze in verboden gebied zou zijn geweest in het zuidoosten van Turkije. Ze wordt op 9 september door de Turkse autoriteiten het land uitgezet. De NVJ tekent protest aan tegen deze uitzetting en organiseert een demonstratie voor de Turkse ambassade in Den Haag.

Mehmet Ülger

De Nederlands-Turkse journalist Mehmet Ülger wordt 7 januari aangehouden op de luchthaven van Istanbul. Ülger zou zich moeten verantwoorden voor een incident uit 2013. Hij was daar destijds namens de NVJ als waarnemer tijdens een zitting tegen de Nederlandse journaliste Füsün Erdoğan en maakte foto's in de rechtszaal. De NVJ en EFJ vinden de arrestatie en vervolging zeer alarmerend en in strijd met de persvrijheid, zoals vastgelegd in artikel 10 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Beperking van de vrije nieuwsgaring kan een 'chilling effect' hebben op de persvrijheid. Mehmet Ülger wordt later die maand in Istanbul vrijgesproken.

> Vervolging van Mehmet Ülger in strijd met EVRM <https://www.nvj.nl/nieuws/vervolging-van-mehmet-uelger-in-strijd-met-evrm>

Kort geding Bewaarplicht

Op 18 februari dient het kort geding van een aantal partijen, waaronder de NVJ, tegen de Staat der Nederlanden over het intrekken van de Wet Bewaarplicht Telecommunicatiegegevens. Er is geen enkele waarborg wanneer het OM communicatiegegevens van onder andere journalisten opvraagt, zonder voorafgaande rechterlijke toetsing. De voorzieningenrechter in Den Haag verklaart op 11 maart de bewaarplicht voor internet- en telecombedrijven ongeldig. De NVJ reageert verheugd op de uitspraak.

Journalist vrijgesproken

In 2013 spannen B&W Alkmaar een strafzaak aan tegen journalist André Hoogeboom. Hoogeboom heeft in een internetcolumn het Alkmaarse cultuurbeleid vergeleken met dat van nazi-Duitsland. Het OM eist tegen Hoogeboom een boete plus voorwaardelijke werkstraf. Het Persvrijheidsfonds ziet belang in een principiële uitspraak van de rechter en steunt de zaak. Op 26 maart wordt de journalist vrijgesproken. In het vonnis stelt de rechtbank Noord-Holland dat Hoogeboom 'sterk' mocht overdrijven in de beschrijvingen van het cultuurbeleid van de gemeente Alkmaar.

Cartoonist wint hoger beroep

In juli bepaalt het gerechtshof in Den Bosch dat cartoonist Ruben Oppenheimer advocaat Theo Hiddema 'louche' mag noemen in een cartoon. Daarmee is het eerdere vonnis van de rechtbank Maastricht vernietigd. Het gerechtshof oordeelt dat het de vrijheid van een cartoonist is de term 'louche' te gebruiken en dat de context voldoende duidelijk was. Ook moet Hiddema tegen een stootje kunnen, omdat hij zelf regelmatig deelneemt aan het publieke debat. Oppenheimer wordt bijgestaan door NVJ-advocaat Mira Herens.

NOS-incident

Een gewapende man dringt op 29 januari de studio van de NOS binnen en eist dat de inhoud van een brief wordt voorgelezen in een journaaluitzending. Hij wordt even later gearresteerd. Naar aanleiding van het incident overlegt de NVJ met Dick Schoof, Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, en de burgemeesters van Hilversum en Amsterdam over de veiligheid van redacties. Schoof benadrukt dat er geen verhoogde dreiging is ten aanzien van media en journalisten sinds het NOS-incident. De NVJ blijft nauw contact onderhouden met Schoof, de burgemeesters en het Genootschap van Hoofdredacteuren.

> NVJ wil direct overleg met Schoof en burgemeesters <https://www.nvj.nl/nieuws/nvj-wil-direct-overleg-met-schoof-en-burgemeesters>

Canan Coşkun

Tegen de Turkse journaliste Canan Coşkun van dagblad Cumhuriyet wordt in juni een gevangenisstraf van 23 jaar en 4 maanden geëist, vanwege haar journalistieke activiteiten. Coşkun zou zich volgens justitie schuldig hebben gemaakt aan het beledigen van een ambtenaar in functie. De vervolgte journaliste werkt bij dagblad Cumhuriyet als rechtbankverslaggever in Istanbul. 'Niet alleen mijn krant staat onder druk', zegt ze. 'Als in een artikel wordt geschreven over president Erdoğan of een van zijn familieleden, loop je het risico dat je wordt gedagvaard, zonder dat je iets hebt gedaan.' Het proces tegen Coşkun gaat 12 november van start. De NVJ en Stichting Röportaj doen een oproep om een solidariteitsmail naar de journaliste te sturen.

> Oproep solidariteitsmail Cumhuriyet-journaliste Canan Coşkun <https://www.nvj.nl/nieuws/oproep-solidariteitsmail-cumhuriyet-journaliste-canan-cokun>

Bronbescherming

Kritiek wetsvoorstel Wiv20xx

De NVJ heeft scherpe kritiek op het wetsvoorstel Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 20xx (Wiv20xx), dat in de zomer ter consultatie is voorgelegd. Samen met wetenschappers en belangenorganisaties, gebundeld in de Studiecommissie Journalistieke Bronbescherming, signaleert de NVJ fundamentele juridische problemen in het wetsvoorstel, die de journalistieke bronbescherming raken.

Twee wetsvoorstellen, maar geen waarborgen

In het najaar van 2014 zijn twee wetsvoorstellen (Bronbescherming in Strafzaken en wijziging Wiv2002) gelanceerd die gehoor moesten geven aan de opdracht van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) om de journalistieke bronbescherming te waarborgen. Met name het inzetten van opsporings- of dwangmiddelen tegen journalisten moest voortaan vooraf door de rechter worden getoetst. Volgens de Studiecommissie voldeden de teksten van de wetsvoorstellen echter op een aantal punten niet en de Studiecommissie stuurde eind 2014 al tien aandachtspunten. Naar aanleiding hiervan zijn door de Vaste Commissie voor Veiligheid en Justitie vragen gesteld aan de minister van Justitie. Tot nu toe zijn deze vragen niet beantwoord en ligt de behandeling van beide wetsvoorstellen stil.

De Studiecommissie is kritisch op het voorstel tot verruiming van bevoegdheden van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, terwijl er niet tegemoet is gekomen aan de tien eerder gesignaleerde aandachtspunten. De diensten zouden door deze bevoegdheden meer informatie kunnen vinden die tot bronnen te herleiden zijn dan wenselijk is.

Op 1 september stuurt de commissie 19 aanbevelingen voor aanpassingen aan de ministers Plasterk, Van der Steur en Hennis Plasschaert.

- > Kritiekpunten en aanbevelingen van de Studiecommissie Journalistieke Bronbescherming <https://www.internetconsultatie.nl/wiv/reactie/050ef52a-4dfd-4839-b09e-35ee6398c07e>
- > Scherpe kritiek wetsvoorstel Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten <https://www.nvj.nl/nieuws/scherpe-kritiek-wetsvoorstel-wet-op-de-inlichtingen-en-veiligheidsdiensten>

Openbaarheid van bestuur

Afschaffing dwangsbepaling Wob-verzoeken

De NVJ en NDP Nieuwsmedia uiten op 10 juni hun zorgen over de voorgenomen wetswijziging inzake het buiten werking stellen van de Wet Dwangsom en beroep bij Wob-verzoeken. Met het afschaffen van de Wet dwangsom wordt een drukmiddel om de overheid te manen tijdig te beslissen, geschrapt.

Zoals bij de consultatie in augustus 2014 naar voren gebracht, doen journalisten geen beroep op de Wob voor geldelijk gewin, schrijven beide organisaties aan de Vaste Kamercommissie Binnenlandse Zaken.

Blij met behandeling initiatiefwetsvoorstel

De NVJ is blij met de behandeling van het initiatiefvoorstel van GroenLinks en D66 voor een Wet open overheid (Woo), het alternatieve wetsvoorstel voor de Wob. Hierin willen de initiatiefnemers dat de toegang tot overheidsinformatie wordt verbeterd. Om misbruik van de Wob te voorkomen, wilde minister Plasterk van Binnenlandse Zaken de Wet dwangsom loskoppelen van de Wob. GroenLinks en D66 vinden het alleen schrappen van de dwangsom te eenzijdig.

- > Zorgen om afschaffing dwangsombepaling bij Wob-verzoeken
<https://www.nvj.nl/nieuws/zorgen-om-afschaffing-dwangsombepaling-bij-wob-verzoeken>
- > NVJ blij met behandeling initiatiefwetsvoorstel Wet open overheid
<https://www.nvj.nl/nieuws/nvj-blij-met-behandeling-initiatiefwetsvoorstel-wet-open-overheid>

Pers en Politie

Nieuwe incidentenlijst persalarmering

De NVJ en Nationale Politie ontwikkelen een nieuwe lijst van incidenten die aan de pers gealarmeerd moeten worden. Het is aan de eenheden of deze alarmeringen al dan niet met tussenkomst van een woordvoerder gebeurt.

Tot nu toe werken de meldkamers met groene en gele lijsten – groen voor incidenten die automatisch gemeld moeten worden en geel na tussenkomst van een woordvoerder. Het werken met de twee gescheiden lijsten leidt tot problemen bij de meldkamercentralisten die de aard van het incident soms onvoldoende weten te categoriseren, waardoor incidenten bij twijfel niet altijd gealarmeerd worden.

De incidenten in de nieuwe lijst moeten voortaan altijd naar de pers worden doorgezet, al is het aan de eenheden om te bepalen of dit met of zonder tussenkomst van een woordvoerder gebeurt.

Deze lijst met meer dan 20 typen incidenten die gealarmeerd moeten worden aan de pers is vanaf maart te vinden op de website van de NVJ. Hier kunnen ook klachten over geen of gebrekkig persalarm worden gemeld. De NVJ houdt toezicht op de meldingen en stuurt de berichten door naar de contactpersonen van de politie-eenheden. Het evalueren van de klachten en het monitoren daarvan kunnen leiden tot een aanpassing van de lijst en dragen bij tot een betere persalarmering. Uit een klachteninventarisatie per einde 2015 blijkt dat de doorgifte van incidenten nog verre van perfect verloopt.

- > Ga hier naar de incidentenlijst persalarmering <https://www.nvj.nl/wat-wij-doen/meldpunt-politie-en-pers/incidentenlijst-persalarmering>

Journalistiek gebruik van drones

De NVJ en NVF nodigen op 20 februari het Ministerie van Infrastructuur en Milieu uit om op korte termijn overleg te voeren over het journalistiek gebruik van drones. Het lijkt erop dat het ministerie het belang van vrije nieuwsgaring niet meeweegt bij het opstellen van regelgeving voor drones, zo staat in een brief die NVJ en NVF sturen naar minister Schultz van Haagen en staatssecretaris Mansveld van Infrastructuur en Milieu.

Twee maanden later starten de NVJ, NVF en fotograaf René Oudshoorn een bodemprocedure tegen De Staat om journalistiek gebruik van drones mogelijk te maken. De eisers worden bijgestaan door Otto Volgenant van Boekx Advocaten. Op 4 april wordt met behulp van een drone

beeldmateriaal opgenomen van de Pier van Scheveningen, ten behoeve van een documentaire over de Pier. Een journalist die een drone bestuurt, riskeert strafvervolging en een forse boete van € 8.200. Een particulier mag wel met zijn drone de lucht in. Dit zal in de rechtszaak gebruikt worden om te illustreren dat de huidige regelgeving té beperkend is voor journalisten. De fotograaf eist een schadevergoeding wegens het niet kunnen uitvoeren van een foto-opdracht op 14 april. De zaak wordt op 3 juni aangebracht bij de Rechtbank waarna de Staat gelegenheid krijgt om schriftelijk te antwoorden.

In juli komen de contouren van een werkbare regeling per 1 oktober voor de journalistieke inzet van drones in zicht. De Staat wil af van het onderscheid particulier en professioneel gebruik en ook van het systeem van voorafgaande meldingen. Dit verheugt de NVJ zeer, maar totdat het zo is blijft de huidige situatie onwerkbaar voor (foto)journalisten. Vooral nog ziet de NVJ geen reden om de dagvaarding tegen de Staat in te trekken. Wel heeft de NVJ voorgesteld om verder te praten over een testfase, waarin een beperkt aantal journalisten en media ruimte krijgen om drones in te zetten voor nieuwsgaring. De resultaten van deze experimentele fase kunnen worden gebruikt om het toekomstige beleid nader in vullen.

- > NVJ daagt staat inzake journalistiek gebruik drones <https://www.nvj.nl/nieuws/nvj-daagt-staat-inzake-journalistiek-gebruik-drones>
- > Werkbare regeling journalistieke inzet drones in zicht <https://www.nvj.nl/nieuws/werkbare-regeling-journalistieke-inzet-drones-in-zicht>

Verder in het nieuws

Zwarte lijst Defensie

Uit een interne mail van het ministerie van Defensie, die in het bezit is van het actualiteitenprogramma EenVandaag, blijkt dat Defensie een zwarte lijst zou hanteren van kritische journalisten. De NVJ vindt dit volstrekt niet passend in een democratische rechtsstaat en dringt aan op een persoonlijk onderhoud met minister Hennis-Plasschaert. Nog geen week later, op 21 april, wordt dit gesprek gevoerd. De minister ontkent het bestaan van een zwarte lijst. De bewuste mail zou geen betrekking hebben op bestaand beleid. Mocht blijken dat journalisten toch tegenwerking ondervinden dan wil de minister als politiek eindverantwoordelijke hiervan op de hoogte worden gesteld en eventueel actie ondernemen. De NVJ spreekt met minister Hennis af dat zij klachten van journalisten rechtstreeks aan de minister kan rapporteren. Journalisten met ervaringen van tegenwerking door Defensie kunnen deze melden bij de NVJ.

Censuur azc-voorlichtingsbijeenkomst

De NVJ tekent protest aan bij de gemeente Harderwijk, nadat de gemeente de lokale media op 21 september heeft verzocht geen opnamen te maken tijdens een voorlichtingsbijeenkomst over de komst van een nieuw asielzoekerscentrum (azc). De media voelen zich ernstig beperkt door dit verbod. In een brief aan burgemeester Van Schaik vraagt de NVJ

om excuses aan betrokken media en hoopt dat de volgende keer meer in lijn met de grondbeginselen van openbaar bestuur wordt geopereerd. Enkele weken later laat de gemeente weten het voorval te betreuren. Het is zeker niet te bedoeling geweest om de pers te beletten om van deze bijeenkomsten hun eigen verslag te maken, schrijft burgemeester Harm-Jan van Schaik in een schriftelijke reactie aan de NVJ. In voorkomende toekomstige situaties blijft de inzet er op gericht de pers vooraf goed te informeren.

- > Harderwijk betreurt belemmering journalisten <https://www.nvj.nl/nieuws/harderwijk-betreurt-belemmering-journalisten>

Journalistiek in de regio

Bijna 8 miljoen Nederlanders verstoken van lokaal nieuws

De lokale nieuwsvoorziening is zorgwekkend blijkt uit het onderzoek van het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek in samenwerking met Hogeschool Windesheim. Op 12 februari presenteert het Stimuleringsfonds het vervolgonderzoek Nieuwsvoorziening in de regio 2014. Dit vervolgonderzoek richt zich op de vraag of er offline meer nieuws is te vinden dan online.

Bijna 8 miljoen Nederlanders blijven verstoken van lokaal nieuws.

Burgers in een plaats met minder dan 50.000 inwoners (bijna 8 miljoen Nederlanders) krijgen aanzienlijk minder lokaal nieuws onder ogen dan inwoners van plaatsen met meer dan 50.000 inwoners.

In tegenstelling tot grote steden zou je kunnen spreken van ‘droogte’ waar het lokaal nieuws betreft. Het gemiddeld aantal berichten over lokaal beleid dat in een hele week wordt aangetroffen, is praktisch op een hand te tellen. Ook offline lijkt de journalistiek in kleine gemeenten amper toe te komen aan haar controlerende functie.

Door bezuinigingen kunnen regionale media steeds minder aandacht besteden aan het achterland. De lokale media zijn niet in staat om de rol van regionale media in de kleine gemeenten over te nemen, en particuliere nieuwsblogs of hyperlocals bieden nog geen volwaardig alternatief. Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat de consument behoefte heeft aan een grotere diversiteit aan onderwerpen, genres en bronnen, terwijl dit vaak te wensen overlaat. Opvallend is ook dat er tijdens de verkiezingsperiode nauwelijks meer lokaal bestuurlijk nieuws wordt gebracht dan in andere perioden.

De NVJ is enthousiast over de aanbeveling om de regionale journalistiek te steunen. Wel zouden budgetten moeten worden ondergebracht in een onafhankelijk fonds en niet in gemeentelijke fondsen omdat daarmee het risico van afhankelijkheid of inmenging groter is. Ook wijst de NVJ in dit verband naar het Deense model, waarbij alle journalistieke initiatieven financiële steun krijgen, zodat de journalistieke pluriformiteit, zowel landelijk als regionaal, overeind blijft.

> Onderzoeksrapport Het is stil in de regio <https://www.svdj.nl/uitgelicht-onderzoek/het-is-stil-in-de-regio/>

Individuele belangen-behartiging

Auteurscontractenrecht

In aanloop van de behandeling van het wetsvoorstel Auteurscontractenrecht wordt op 13 januari de petitie 'Mensen die maken wil je niet breken - de auteurswet moet beter' aangeboden aan de Vaste Kamercommissie voor Veiligheid & Justitie. Meer dan 11.000 auteurs en artiesten, onder wie veel (foto)journalisten, ontwerpers en illustratoren, ondertekenen de petitie. De NVJ en Platform Makers, mede-initiatiefnemers van de petitie, hebben zich samen onafgebroken ingezet voor een betere Auteurswet. Het wetsvoorstel is al 2,5 jaar oud, maar werd verschillende keren geamendeerd en uitgesteld.

Het auteursrecht, ooit bedoeld als bescherming van de auteur, komt zelden daadwerkelijk en in voldoende mate ten goede aan de auteur zelf. De auteursrechtensector is volgens onderzoek van het Ministerie van Economische Zaken verantwoordelijk voor 6 procent van het Bruto Binnenlands Product en 7,4 procent van onze werkgelegenheid. Degenen die aan de basis van diezelfde industrie staan, worden met een fooi afgescheept. In navolging van de landen om ons heen is daarom een sterk Auteurscontractenrecht, een wettelijke bescherming van auteurs en artiesten tegen wurgcontracten, broodnodig.

Op 1 juli treedt de wet Auteurscontractenrecht, onderdeel van de Auteurswet, dan eindelijk in werking. De wet voorziet in een aantal maatregelen om contractuele positie van (foto)journalisten te versterken.

De 6 belangrijkste veranderingen:

1. Billijke vergoeding - Om het werk te mogen publiceren, heeft een uitgever toestemming van de maker nodig. In de wet is nu bepaald dat je voor het verlenen van deze toestemming recht hebt op een billijke vergoeding. Wat billijk is, staat niet in de wet. Of de vergoeding die je krijgt billijk is, hangt af van de concrete omstandigheden.
2. Bestsellerbepaling - Als werk onverwacht succesvol wordt, kan de maker een aanvullende vergoeding krijgen. Dat kan alleen als de oorspronkelijke vergoeding in geen enkele verhouding meer staat tot de opbrengsten van de uitgever. In de wet staat dat er sprake moet zijn van een ernstige onevenredigheid. Dit kan pas worden vastgesteld nadat het werk is geëxploiteerd. De aanvullende billijke vergoeding wordt dus achteraf bepaald. De billijke vergoeding vooraf.
3. Akte voor exclusieve licentie - Als de maker aan de uitgever een exclusieve licentie verleent, dan kan dat alleen door middel van een ondertekend schriftelijk stuk, de akte.
4. Ontbinding bij non-exploitatie- Deze bepaling wordt ook wel de use-it-or-lose-it-bepaling genoemd. Als de uitgever het werk niet binnen een redelijke termijn publiceert, dan mag de maker de overeenkomst ontbinden. Het auteursrecht komt terug bij de maker. Deze moet de uitgever wel eerst schriftelijk hebben medegedeeld dat het werk binnen een redelijke termijn moet worden gepubliceerd. Doet de

uitgever dat niet, dan mag de maker ontbinden.

5. Vernietiging onredelijke bepalingen - Onredelijk bezwarende bepalingen kunnen worden vernietigd. Dat geldt voor zowel de bepalingen die in het contract staan als voor bepalingen die in algemene voorwaarden zijn opgenomen.
 6. Geschillencommissie - Als de maker een geschil heeft met de uitgever, kan hij of zij naar de geschillencommissie stappen, dit is het alternatief voor de rechter. De geschillencommissie moet nog worden opgericht. In de wet is ook bepaald dat de maker niet zelf naar de geschillencommissie hoeft te stappen, maar dat een belangenvereniging van makers, zoals de NVJ, dat kan doen. Bijvoorbeeld om onredelijk bezwarende bepalingen of de billijkheid van een vergoeding te laten toetsen.
- > Auteurscontractenrecht: wat verandert er voor (foto)journalisten?
<https://www.nvj.nl/nieuws/auteurscontractenrecht-wat-verandert-er-voor-fotojournalisten>

Collectieve belangen- behartiging

Cao voor het Uitgeverijbedrijf

De totstandkoming van de journalistieke Cao voor het Uitgeverijbedrijf is de grootste moderniseringsoperatie aller tijden op cao-gebied. Met dit resultaat, een volledig gemoderniseerde journalistieke cao, is een stevig anker neergelegd voor de schrijvende journalistiek (inclusief vormgevende journalisten en eindredacteuren) in Nederland in de toekomst. Werknemers krijgen meer zeggenschap over hun eigen arbeidsvoorwaarden; de NVJ heeft meer zeggenschap over journalistieke kernwaarden.

De NVJ bereikt op 6 juli een onderhandelingsresultaat met de werkgeversvereniging WU over de Cao voor het Uitgeverijbedrijf. Deze cao zal gelden voor alle journalisten werkzaam in de uitgeverijsector, inclusief hen die uitsluitend digitaal werken, en vervangt per 1 juli de journalistieke cao's voor Dagbladen, Publiekstijdschriften, Opiniebladen en Vaktijdschriften. De verwachting is dat ook de journalistieke cao huis-aan-huisbladen per 1 januari 2016 in de nieuwe cao wordt opgenomen.

De nieuwe cao is een gemoderniseerde cao met een algemeen gedeelte en een journalistiek gedeelte waarin alle journalistieke waarden onverkort zijn opgenomen. Ook materieel is deze cao een volwaardig opvolger van de journalistieke cao's. Samen met het principeakkoord van 3 oktober 2014 is de nieuwe Cao voor het Uitgeverijbedrijf hiermee zo goed als compleet. Over de pensioenparagraaf blijven werkgevers en werknemers stevig dooronderhandelen.

De NVJ start in augustus voorafgaand aan de ledenraadpleging met een informatiecampagne over de nieuwe cao. Secretarissen, bestuursleden en onderhandelaars bezoeken redacties om de leden zo goed mogelijk te informeren. Er worden video's met uitleg verspreid en nieuwsbrieven verstuurd. Een grote meerderheid van de leden stemt voor de cao, zo wordt op 9 september bekendgemaakt.

Nu ook de journalistieke cao een feit is, worden voorbereidingen getroffen om de Cao voor het Uitgeverijbedrijf aan te bieden voor algemene verbindend verklaring. Dat zal definitief gebeuren als ook de aansluiting van huis-aan-huisbladjournalisten een feit is. Dat betekent dat het hele uitgeverijbedrijf te maken krijgt met één nieuwe en overkoepelende cao met een apart journalistiek gedeelte voor dagbladen, publieks- en opinieweekbladen, vaktijdschriften en straks huis-aan-huisbladjournalisten.

De NVJ organiseert in het najaar een informatiecampagne over de praktische toepassing van het persoonlijk keuzebudget voor werknemers.

- > Ga hier naar de tekst van de Cao voor het Uitgeverijbedrijf 2015-2017 - Deel II Journalistiek http://www.uitgeverijbedrijf.nl/cao/cao_ub_deel_2/Pages/https://www.nvj.nl/nieuws/grote-meerderheid-voor-journalistieke-cao-uitgeverijbedrijf

Ledenontwikkeling

Sinds lange tijd is het aantal leden voor het eerst weer gestegen ten opzichte van het jaar daarvoor. Het jaar 2015 kent een groei van +2,13%. Grotendeels wordt dit veroorzaakt door de introductie van het vrijstellen van de contributie zolang iemand student is. Als het studentlidmaatschap niet wordt meegeteld, dan is er ten opzichte van 2014 een kleine daling van -0,54%. Er is hier zeker sprake van een trendbreuk die zich in 2016 voortzet:

Vergelijkende cijfers van voorgaande jaren zijn (daling/stijging van totale ledental, met tussen haakjes daling/stijging van ledental uitgezonderd studenten):

2011	-2,84%	(-3,55%)
2012	-3,50%	(-4,92%)
2013	-3,49%	(-3,77%)
2014	-2,34%	(-2,07%)

Totaal aantal NVJ-leden 2015 7.370 (+2,1% t.o.v. eind 2014)

Soort lid	december 2015	
Erelid	18	0,2%
nieuw - Freelance	2.491	33,8%
nieuw - Basis	1.637	22,2%
nieuw - Werknemer	2.642	35,8%
nieuw - Student	582	7,9%
Totaal	7.370	
Sectie Plus	745	

Per sectie	december 2014		december 2015	
Dagblad	1.814	25%	1.660	23%
NVJ Zelfstandigen	2.146	30%	2.359	32%
Lokale media	181	3%	163	2%
Omroep	755	10%	733	10%
Tijdschriften	560	8%	505	7%
Persbureaus	50	1%	47	1%
NVF	643	9%	635	9%
VIP/opl. Journalistiek	475	7%	664	9%
Diversen & Vriend	592	8%	604	8%
Totaal	7.216		7.370	
Sectie Plus			745	
Sectie Internetleden			632	

Afdeling Advocaten & Juristen

In 2015 is de afdeling Advocaten & Juristen uitgebreid met een derde advocaat. Accenten liggen in dit jaar op de interne kwaliteitszorg en externe profilering. Alle juristen en advocaten hebben zich grondig bijgeschoold en de publicitaire uitingen zijn uitgebreid met een vaste maandelijkse rubriek in het NVJ-katern van Villamedia.

Het hart van de werkzaamheden wordt echter nog steeds gevormd door de dagelijkse spreekuren en de werkzaamheden die daaruit voortvloeien. Vanzelfsprekend is ook in 2015 een groot aantal leden individueel geadviseerd. In 2015 geven de juristen en advocaten 1.821 adviezen en behandelen zij 615 zaken. De verhouding tussen de adviezen op het terrein van het arbeidsrecht en de freelance-adviezen is ongeveer in evenwicht. De ingrijpende wetswijziging op het terrein van het arbeids- en ontslagrecht (Wet werk en zekerheid) heeft in het verslagjaar wel tot een toename van het aantal arbeidsrechtelijke zaken geleid.

Ook in 2015 heeft wederom een klanttevredenheidsonderzoek plaatsgevonden waaruit opnieuw de conclusie kan worden getrokken dat de leden zeer tevreden zijn over de juridische ondersteuning die zij van de advocaten en juristen ontvangen. Uit de uitkomsten blijkt onder andere dat 91 procent van de leden de wijze waarop de zaak is behandeld met 'uitstekend' of 'goed' beoordeelt.

Juridische adviezen en zaken onderverdeeld naar rechtsgebieden

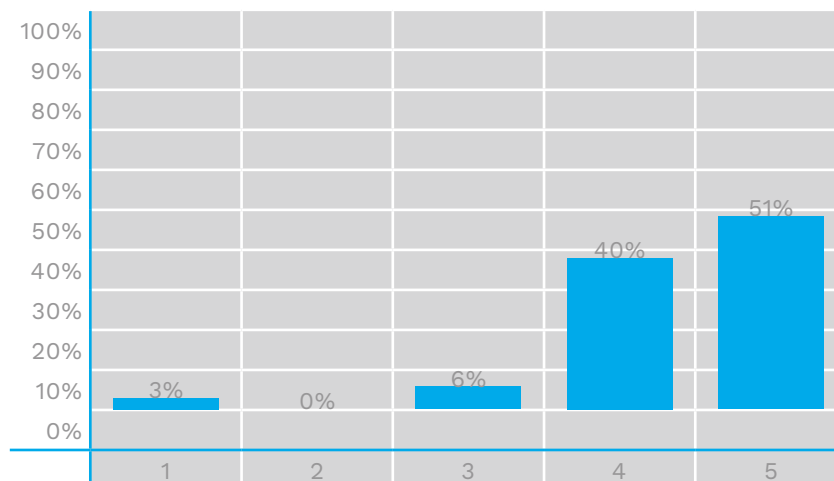
	Juridische adviezen	Zaken
Arbeidsrecht		
Arbeidsvoorwaarden	104	26
Einde arbeidsovereenkomst	96	60
Reorganisatie	179	81
Sociale Zekerheid	85	27
Arbeidsrecht diversen	274	75
Totaal	738	269
Freelance		
Auteursrecht	281	97
Portretrecht	24	1
Contractenrecht	277	110
Freelance incasso	69	45
Freelance diversen	163	22
Totaal	814	275
Overige rechtsgebieden		
Belasting	60	3
Faillissement	10	4
Onrechtmatige publicatie	27	8
Persvrijheid	28	10
Strafrecht: Justitie en Politie	21	6
Pensioen: VUT	28	10
Wob-zaken	6	0

	Juridische adviezen	Zaken
Totaal	180	41
Diversen	89	30
Totaal 2015	1.821	615
Totaal 2014	1.875	627

Klanttevredenheidsonderzoek 2015

Totaal oordeel over de wijze waarop de zaak is behandeld.

(5 Uitstekend, 4 Goed, 3 Voldoende, 2 Matig, 1 Slecht)

Gemiddeld: 4.4

NVJ secties

Sectie Dagblad

Cao voor het Uitgeverijbedrijf

Het jaar staat voor een groot deel in het teken van de totstandkoming van de Cao voor het Uitgeverijbedrijf, waar een brede journalistieke cao onderdeel van is. Een grote meerderheid van de leden stemt voor de cao. De sectie is blij met het draagvlak en de vooruitziende blik van journalisten die zich realiseren dat de branche verandert. Belangrijke punten uit de cao zijn: loonsverhoging van 3 procent; invoering van het persoonlijk keuzebudget; de digitale sectoren in de uitgeverijwereld waarin journalistiek wordt bedreven komen onder de werkingssfeer van de journalistieke cao te vallen; de afbouw van de seniorenregeling voor dagbladjournalisten en de toevoeging van twee doeldagen en behoud van leeftijdsdagen. Voor de oudere dagbladjournalisten geldt een overgangsregeling. Een deel van de dagbladleden is teleurgesteld over het afbouwen van de seniorenregeling en stemt tegen het onderhandelingsresultaat. De meerderheid van de dagbladleden stemt evenwel voor de cao.

Wegener en Persgroep

De ondernemingsraad van Wegener en de NVJ organiseren op 21 en 28 januari informatieve bijeenkomsten, waarin de plannen voor de integratie van Wegener in De Persgroep worden besproken. De plannen zijn bij veel medewerkers hard aangekomen. Bij de integratie van beide bedrijven zullen 400 fte verdwijnen, maar de verwachting is dat de boventalligen vooral aan de Wegener-kant gaan vallen en dat het aantal van 400 fte zou kunnen oplopen, indien mensen niet mee kunnen of willen verhuizen naar een eventuele andere standplaats, ook al vervalt hun functie niet. Tijdens de bijeenkomst willen de organisatoren graag horen welke vragen er leven, wat medewerkers van hen verwachten en welke mogelijkheden de ondernemingsraad en vakorganisaties moeten bieden. Er wordt ingegaan op de vraag waarop moet worden ingezet: goed sociaal plan, behoud werk/standplaats, mogelijkheden flexibel werken of andere zaken.

Redactie HMC naar de rechter

De redactie en de directie van Holland Media Combinatie (HMC) kunnen het niet eens worden over het plan van de directie om de hoofd-redactionele structuur van de kranten aan te passen. In het kort geding dat 12 oktober dient, probeert de rechter beide partijen ertoe te bewegen gebruik te maken van een onafhankelijk adviseur die kan bemiddelen en een bindend advies kan geven. De redactieraad is echter al acht maanden bezig om de directie ervan te overtuigen dat de redactie van HMC het beste functioneert onder één algemeen hoofdredacteur met ondersteuning van adjunct hoofdredacteurs.

In de uitspraak, op 26 oktober, heeft de rechter besloten dat de door de directie van HMC voorgestelde reorganisatie van de hoofdredactionele structuur tot een aantasting van de hoofdredactionele onafhankelijkheid zou leiden, waardoor de hoofdredacteur zijn hoofdredactionele verantwoordelijkheid niet zou kunnen uitoefenen. De rechter meent tevens dat niet kan worden gesproken van een voldoende zwaarwegende reden voor de directie van HMC om af te wijken van het advies van de redactieraad. Met deze uitspraak heeft het redactiestatuut van de rechter de bescherming gekregen waarmee de dagbladjournalistiek de toekomst in kan.

> Directie HMC moet reorganisatie opschorten <https://www.nvj.nl/nieuws/directie-hmc-moet-reorganisatie-opschorten>

Conferentie Redactiecommissies

In oktober organiseert de sectie een Redactiecommissieconferentie met leden van de redactiecommissies, redactieraden en ondernemingsraden.

Sectiebestuur, per april 2016

Marten de Jongh (voorzitter), Friso Bos, Hans Matheeuwsen, Joost Reijnders, Marja Boonstra, Rob Meijer, Simon Rood. Secretaris: Annabel de Winter.

Cao-overzicht

- > Cao voor het Uitgeverijbedrijf 2015-2017 - Deel II Journalistiek http://www.uitgeverijbedrijf.nl/cao/cao_ub_deel_2/Pages/https://www.nvj.nl/nieuws/grote-meerderheid-voor-journalistieke-cao-uitgeverijbedrijf

Sociaal plannen

- > Sociaal Plan NDC
- > Sociaal Plan Persgroep
- > Sociaal Plan Wegener
- > Sociaal Plan TMG

Sectie Omroep

Mediawet

Voor de Publieke Omroep staat het jaar vooral in het teken van de voorgenomen aanpassing van de Mediawet door staatssecretaris Sander Dekker. Volgens hem moet de publieke omroep veranderen om toekomstbestendig te blijven. Belangrijke punten in de 'hervorming' zijn reductie van 21 naar 8 omroepen per 1 januari 2016; meer toegang tot het publieke bestel van externe producenten; en meer sturings- in plaats van coördinatiemacht voor de NPO (Nederlandse Publieke Omroep) ten opzichte van de omroepen. De taak van de Publieke Omroep moet worden aangescherpt door te focussen op educatie, informatie en cultuur, en amusement als doel op zich te schrappen. De Mediawet-aanpassing regelt ook een ingrijpende reorganisatie van de dertien regionale omroepen. Die moeten onder één concessiehouder - Regionale Publieke Omroep - veel nauwer samenwerken met behoud van de programmatische onafhankelijkheid en regionale diversiteit. Dekker loodst zijn Mediawet in oktober door de Tweede Kamer, maar hij strandt vooralsnog in de Eerste Kamer zodat de wet niet per 1 januari 2016 kan ingaan.

Secretariswisselingen

In 2015 komt de continuïteit van de sectie in het gedrang door de snelle wisseling van omroepsecretarissen sinds eind 2013. Na eerder Marc Visch en Tom Gibcus, stopt in juni 2015 Jean-Louis Veenstra met zijn werkzaamheden. Hij wordt opgevolgd door René Roodhevel, die zich vanaf half mei gaat inwerken.

Bestuursverkiezing

In september starten de voorbereidingen voor het houden van verkiezingen voor een nieuw sectiebestuur, zodat de bestuursleden voortaan een steviger mandaat van de leden hebben. Naast oproepen op de NVJ-site, wordt er ook druk rond gebeld in diverse netwerken opdat er een brede lijst uitrolt met kandidaten vanuit de Publieke Omroep (landelijk en regionaal) en de commerciële omroepen. Verder wordt begonnen met het aanpassen van de sectie reglementen die in het geval van de sectie Omroep nog uit 1975 stammen.

Themabijeenkomst

De secties Omroep en Internet organiseren op 28 mei bij Omroep Max het debat 'Wat wil de NPO?'. De aanleiding is het nieuwe beleidsplan 2016-2020 van de NPO waarin op instigatie van Dekker al wordt ingespeeld op de toegenomen rol van de NPO in de nieuwe Mediawet. Het is vooral NPO-bestuurder Henk Hagoort die zich moet verantwoorden tegenover een volle studio met verontruste omroepmedewerkers. Vooral vanuit de VPRO-kant wordt veel tegengas gegeven. Het is een succesvol evenement en tevens het hoogtepunt voor de sectie Omroep in 2015.

Sectiebestuur, per april 2016

Sander 't Sas (voorzitter), Rik Konijnenbelt, Silvia Pilger, Hans Otte, Serge Vinkenvleugel, Sandra van Steen, Sietske van Weerden.

Cao-overzicht

- > Cao Publieke Omroep [https://www.nvj.nl/uploads/bestanden/CAO_voor_het_Omroeppersoneel_2015_-_2016_\(2\).pdf](https://www.nvj.nl/uploads/bestanden/CAO_voor_het_Omroeppersoneel_2015_-_2016_(2).pdf)
- > Cao RTL Nederland <https://www.nvj.nl/uploads/bestanden/cao/cao-rtl-nederland-2015-2016-getekend.pdf>
- > Cao SBS Productions <https://www.nvj.nl/uploads/bestanden/cao/cao-definitieve-versie-sbs-productions-2015-20juli.pdf>
- > Cao BNR https://www.nvj.nl/uploads/bestanden/CAO_BNR-Nieuwsradio_2015-2016_getekend_131115.pdf

Sociaal Plannen

- > Sociale Regeling Publieke Omroep

Sectie Tijdschriften

Reorganisaties bij tijdschriften

Gedurende het jaar vinden verschillende reorganisaties bij diverse tijdschrift titels plaats die een behoorlijke impact hebben. Bij Vrij Nederland wordt aangekondigd dat de titel in een maandfrequentie zal verschijnen. Door het actieve optreden van de redactie wordt dit voornemen uitgesteld en actief naar alternatieven gezocht.

Weekblad Elsevier zal worden verkocht aan New Skool Media. RELX, de huidige uitgever van Elsevier, verbiedt dat het tijdschrift haar naam Elsevier mag behouden. De redactie accepteert de beslissing niet zonder slag of stoot. De NVJ ondersteunt de redactie in het aanvechten van dit besluit.

De reorganisatie bij Viva leidt er toe dat de functie van de hoofdredacteur vervalst. De NVJ wil weten op welke wijze het redactiestatuut wordt nageleefd en hoe de scheiding tussen redactie en commercie wordt vastgelegd. Dit proces wordt verder opgepakt in 2016.

Cao voor het Uitgeverijbedrijf

Bij het afsluiten van de nieuwe Cao voor het Uitgeverijbedrijf blijven specifieke afspraken van de Cao Publiekstijdjournalisten/Opinieweekbladen en de Cao Vaktijdschriftjournalisten. Bij het ontbreken

van het redactiestatuut geldt het model-redactiestatuut. De faciliteiten van de redactieraden en -commissies worden gelijk gesteld aan die van de ondernemingsraden. Specifieke trainingen worden voor redactieraden en -commissies door de werkgever betaald. Ook worden afspraken gemaakt over aanvullingen op de WW-uitkering bij ontslag wegens reorganisatie.

Themabijeenkomsten

- > NVJ Tijdschriften organiseert op 28 mei de themabijeenkomst Troeven & Tijdschriften, over succesvolle tijdschriftconcepten. In een tijdschriftenmarkt die een paar turbulente jaren achter de rug heeft, springen enkele uitgeefconcepten er in positieve zin bovenuit. Met: Rob Koghee (New Skool Media), Astrid Pummel (Adformatie), Ties Joosten (TPO Magazine) en Ebru Umar (Fab Magazine). <https://www.nvj.nl/nieuws/succesvolle-tijdschriftconcepten>
- > Op 26 november wordt de themabijeenkomst Redactie versus Commercie georganiseerd. Als duidelijk is welke plek branded content inneemt en bekend is wie de afzender is, lijkt er weinig aan de hand te zijn. Maar als de inkomsten bij uitgeverij kleiner worden en de invloed van de merken wordt groter, dan begint er iets te wringen. Het thema redactie versus commercie blijkt behoorlijk actueel. <https://www.nvj.nl/nieuws/ik-word-afgestraft-als-ik-over-iets-schrijf-waar-ik-eigenlijk-niet-achter-s>

Sectiebestuur, per april 2016

Susanne de Joode (voorzitter), Arjen van Vliet, Harm Ede Botje, Johannes van Bentum, John Versleijen, Jos Everaers, Thomas de Heide, Helene van Santen. Secretaris: Milen van Boldrik.

Cao-overzicht

- > Cao voor het Uitgeverijbedrijf 2015-2017 - Deel II Journalistiek http://www.uitgeverijbedrijf.nl/cao/cao_ub_deel_2/Pages/https://www.nvj.nl/nieuws/grote-meerderheid-voor-journalistieke-cao-uitgeverijbedrijf
- > Cao Veronica

Sociaal Plannen

- > Sociaal Beleidskader Sanoma
- > Sociaal Plan WPG (Weekbladpersgroep)

Sectie Lokale Media

Cao voor het Uitgeverijbedrijf

De NVJ en werkgeversorganisatie VHU bereiken in december een onderhandelingsresultaat over aansluiting van de oude Cao huis-aan-huisbladjournalisten bij de nieuwe Cao voor het Uitgeverijbedrijf. Het hoofdbestuur van de NVJ heeft dit onderhandelingsresultaat met positief resultaat getoetst aan het arbeidsvoorwaardenbeleid van de NVJ en ook het sectiebestuur van de sectie Lokale Media is akkoord met het onderhandelingsresultaat. Dit resultaat wordt voorgelegd aan alle huis-aan-huisbladjournalisten. Na dit akkoord zal de nieuwe cao met

terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2016 gelden voor alle huis-aan-huisbladjournalisten. De NVJ start met een informatiecampagne voor haar huis-aan-huisbladleden.

Cao-overzicht

> Cao voor het Uitgeverijbedrijf 2015-2017 - Deel II Journalistiek http://www.uitgeverijbedrijf.nl/cao/cao_ub_deel_2/Pages/https://www.nvj.nl/nieuws/grote-meerderheid-voor-journalistieke-cao-uitgeverijbedrijf

Sectiebestuur, per april 2016

André van der Velde (voorzitter), Kees Bakker, Sandra van Beest, Wil Monsieurs. Secretaris: Annabel de Winter.

Sectie Zelfstandigen en Sectie NVF Fotojournalisten

Handen af van de zelfstandigenaftrek

De creatieve industrie, waaronder Platform Makers, Makersplatform Kunsten '92 en FNV Mooi, start op 6 maart met de campagne 'Handen af van de zelfstandigenaftrek'.

Staatssecretaris Eric Wiebes van Financiën, wil het belastingstelsel herzien en de fiscale faciliteiten voor zzp'ers beperken. Als het aan Wiebes ligt komen alleen de zzp'ers in aanmerking voor zelfstandigenaftrek die werkgelegenheid creëren en een substantiële bijdrage leveren aan innovatie. Dit betekent dat zelfstandigen zonder personeel geen recht meer hebben op de zelfstandigenaftrek. Dit treft vooral de creatieve industrie hard. Afschaffing van de zelfstandigenaftrek scheelt hen fors in hun portemonnee. Dit terwijl zij hun eigen baan creëren en er in de creatieve industrie geen alternatieve banen voor hen zijn in loondienst.

Campagne en petitie

De campagne Handen af van de zelfstandigenaftrek start met de lancering van de gelijknamige petitie. NVJ Zelfstandigen en NVF Fotojournalisten, die deel uitmaken van Platform Makers, roepen op deze petitie te ondertekenen. Afschaffing van de zelfstandigenaftrek heeft grote impact op de Creatieve Industrie en zal zelfs funest zijn voor de onafhankelijke onderzoeksjournalistiek. De NVJ opent op haar website het dossier Handen af van de zelfstandigenaftrek, waarop alle nieuws, interviews en achtergronden rondom de campagne en petitie wordt gepubliceerd. Ook het logo van de campagne is hier te downloaden. Meer dan 18.000 mensen tekenen de petitie.

Hoorzitting

Op 2 juni organiseren de initiatiefnemers in Nieuwspoort een hoorzitting over de zelfstandigenaftrek. De regeringspartijen PvdA en VVD beloven tijdens de hoorzitting dat de zelfstandigenaftrek blijft bestaan. Kamerleden Ed Groot (PvdA) en Erik Ziengs (VVD) laten weten dat van afschaffing geen sprake zal zijn. Groot vindt wel dat schijnconstructies snel moet worden aangepakt. Rosa García López (NVJ Zelfstandigen en

NVF) is blij met het statement van beide regeringspartijen. ‘Wij weten dat heel veel zelfstandigen zelfstandig willen blijven, maar dan willen we wel dat het ondernemersklimaat ook verbetert.’

> ‘Afschaffing zelfstandigenaftrek volstrekt niet aan de orde’ <https://www.nvj.nl/nieuws/ed-groot-pvda-afschaffing-zelfstandigenaftrek-volstrekt-niet-aan-de-orde>

Algemene voorwaarden de Persgroep

De Persgroep kondigt nieuwe algemene voorwaarden aan die per 1 juni ingaan. De NVJ vindt dat de percentages die De Persgroep van plan is om bovenop de huidige woordtarieven te betalen niet billijk zijn. De Persgroep gaat, voor vergaande exploitatie bevoegdheden, zoals op digitale platforms, de huidige woordtarieven verhogen. Voor zelfstandige (foto) journalisten AD-landelijk met 15 procent en voor overige zelfstandigen van De Persgroep, exclusief zelfstandigen Wegener, met 5 procent.

De NVJ kondigt aan namens zelfstandigen naar de geschillencommissie te stappen die speciaal in het leven wordt geroepen om – zodra de wet Auteurscontractenrecht van kracht wordt – te toetsen wat per sector billijk is.

Volgens de NVJ zijn de genoemde lage percentages niet aan te merken als een billijke vergoeding, zoals bedoeld in het wetsvoorstel Auteurscontractenrecht. Zelfstandigen moeten de Persgroep een exclusieve licentie voor de duur van 7 dagen verlenen, daarna mogen zij hun werk ook aan andere media aanbieden.

Daarnaast vindt de NVJ dat de basistarieven van De Persgroep nodig aan onderhoud toe zijn omdat deze sinds 2009 stilstaan. Het zou een positieve eerste stap zijn als De Persgroep deze basistarieven zou bijstellen en de tarieven voor zelfstandige (foto)journalisten die aan regionale titels leveren gelijk zou trekken met de titels op landelijke niveau.

Naar aanleiding van de kwestie stelt Tweede Kamerlid Kees Verhoeven (D66) vragen over de aangepaste voorwaarden van De Persgroep.

> Tarief exclusieve licentie De Persgroep niet billijk <https://www.nvj.nl/nieuws/tarief-exclusieve-licentie-de-persgroep-niet-billijk>

Enquête ‘Gelijke beloning voor gelijk werk’

De NVJ roept begin december haar leden op om de enquête ‘Gelijke beloning voor gelijk werk’ in te vullen om zo te inventariseren hoe de leden denken over gelijke beloning voor journalisten in loondienst en voor zelfstandige journalisten. De NVJ ontvangt steeds vaker het verzoek van (zelfstandige) leden om zich collectief sterk te maken voor gelijke beloning. Dit verzoek is na de zomer luider geworden nadat in de architectenbranche cao-afspraken zijn gemaakt over tarieven voor zelfstandige architecten.

Een belangrijke conclusie uit de enquête is dat een grote meerderheid van de respondenten voor het maken is van ondergrens afspraken in cao’s

(89% van de zelfstandigen en 86% van de respondenten in loondienst). Het argument van de voorstanders is dat de race naar de bodem moet worden tegengegaan.

Bijna de helft (48,3%) van de zelfstandige journalisten en bijna 68 procent van de journalisten in loondienst vinden dat gelijk werk gelijke beloning verdient. Ruim 64 procent (zelfstandigen) en ruim 72 procent (loondienst) meent dat het principe van 'gelijke beloning voor gelijk werk' in de journalistieke cao moet worden vastgelegd.

Mededingingsrechtelijk is het mogelijk om de Tarievencalculator te verankeren in de cao. Omdat de meerderheid van de leden voor verankering is, zal de NVJ het onderhandelings- en lobbytraject ingaan met uitgevers en overheid.

> Meerderheid leden voor verankering gelijk werk gelijke beloning <https://www.nvj.nl/nieuws/meerderheid-leden-voor-verankering-gelijk-werk-gelijke-beloning>

Monitor Freelancers en Media 2015

In opdracht van de beroepsorganisaties NVJ, DuPho, FLA, BNO en de collectieve beheersorganisaties (cbo's) Lira en Pictoright wordt het onderzoek 'Monitor Freelancers en Media 2015' gehouden. Ruim achthonderd freelance journalisten, fotografen, schrijvers, ontwerpers en illustratoren beantwoorden vragen over hun werk en inkomen. Uit de gegeven antwoorden blijkt dat de gemiddelde freelancer 48 jaar, hoogopgeleid (hbo en hoger) en slecht betaald is.

Ondanks een hoge opleiding, jarenlange ervaring en vakmanschap is het gemiddelde belastbare inkomen van de freelancer € 23.162 (in 2013 € 25.000). Sterker nog, bijna de helft van de respondenten geeft aan nauwelijks rond te komen. Vier op de tien (foto)journalisten is zelfs afhankelijk van het inkomen van hun partner. Het hardst getroffen zijn de fotografen. In één jaar tijd daalde het tarief per foto met € 35,00. In 2014 was het tarief voor een foto € 97,00, in 2015 is dat nog slechts € 62,00. De meerderheid van de respondenten is niet verzekerd voor arbeidsongeschiktheid, ziekte of werkloosheid. En als ze deze voorzieningen al zouden willen treffen, laat hun inkomen dat niet toe.

Uit de enquête wordt verder duidelijk dat de freelancer nog steeds vertrouwen heeft in zichzelf en in de toekomst. De respondenten zijn hierover positiever dan in 2013. Een grote groep denkt dat het komende jaar het tij zal keren en het eigen inkomen stijgt. Een derde van de ondervraagden is uit overtuiging zelfstandig ondernemer geworden en verwacht dit in de nabije toekomst ook te blijven. Deze groep doet het per definitie beter dan de groep die gedwongen zelfstandig is geworden bijvoorbeeld na ontslag.

En er zijn meer lichtpuntjes. Zo blijkt er een gestage stijging in de betaling voor online magazines. Ook vinden meer freelancers werk via bedrijven en internetorganisaties.

- > Monitor Freelancers en Media 2015: hoog opgeleid, laag betaald
<https://www.nvj.nl/nieuws/monitor-freelancers-en-media-2015-hoog-opgeleid-laag-betaald>

Bijeenkomsten

13 maart - **NVFBeeld1: 'Fotojournalist of propagandist'**, Pakhuis De Zwijger Amsterdam.

Hebben foto's die door het Ministerie van Defensie zijn vrijgegeven nog iets met journalistiek te maken en wat is de positie van de Zilveren Camera die de wedstrijd openstelt voor beroepsfotografen en tegelijkertijd heel nadrukkelijk de fotojournalistiek wil promoten?

- > 'Je weet niet welke foto's niet worden gemaakt' <https://www.nvj.nl/nieuws/je-weet-niet-welke-fotos-niet-worden-gemaakt>

1 november - **Netwerk- en debatmiddag Canon Zilveren Camera**, Pakhuis De Zwijger Amsterdam.

Discussie over de richting die de wedstrijd Canon Zilveren Camera op moet gaan.

Sectiebestuur NVJ Zelfstandigen, per april 2016

Jolanda Breur (voorzitter), Arno van 't Hoog, Brenno de Winter, Els Duran, Ingeborg Beugel, Niels Damstra, Marieke de Jong, Zihni Özdil, Astrid van Unen, Secretaris: Rosa García López.

Sectiebestuur NVF Fotojournalisten, per april 2016

Maria Hermes (voorzitter), Dirk-Jan Visser, Eric Brinkhorst, Gerard Til, Hans Hordijk, Ingrid de Groot, Serge Ligtenberg. Secretaris: Rosa García López.

Sectie Internet

Groei sectie

De sectie Internet maakt in 2015 een spectaculaire groei door nadat alle NVJ-leden worden gevraagd of zij zich ook bij de Internet-sectie willen aansluiten. Van 133 leden eind 2014 groeit de sectie naar ruim 600 leden. Naast een event samen met sectie Omroep (zie pagina 26) organiseert de sectie Internet een tweede debat:

Voorlichting via Twitter, goed idee?.

Journalisten en voorlichters gaan met elkaar in discussie en bespreken praktijkvoorbeelden.

Aan de discussie doen mee: Joost Nederpelt, samensteller/ eindredacteur NU.nl, Niels Nijman, hoofd communicatie politie Oost-Nederland, Robert Bas, journalist NOS en Wouter Jong, adviseur crisisbeheersing Nederlands Genootschap van Burgemeesters. Journalisten en ook voorlichters zouden niet meer zonder Twitter kunnen, het is een onmisbaar middel om snel nieuws te vergaren en om snel te informeren. Beide partijen zijn het met elkaar eens dat communiceren via Twitter het allersnelst is, maar dat de mogelijkheid tot rechtstreekse communicatie met woordvoerders nodig blijft.

- > Bij elke crisis weet iedereen Twitter te vinden <https://www.nvj.nl/nieuws/bij-elke-crisis-weet-iedereen-twitter-te-vinden>

Sectiebestuur, per april 2016

Jisca Cohen (voorzitter), Karolien Koolhof, Marjoke Roorda, Bas de Vries, Sander Lindenburg, Jeroen Hoorn, Simon Trommel, Wijnand Nijs.
Secretaris: Thomas Bruning.

Sectie Plus+

Belangenbehartiging en beeldvorming

Het jaar staat in het teken van de belangenbehartiging en beeldvorming rond de gepensioneerde collega's. De gedachte dat gepensioneerde journalisten in alle rust, van een veilig pensioen genietend, hun oude dag kunnen doorbrengen, is in verrassend korte tijd onderuit gehaald. Veel oudere journalisten moeten hard bijspijkeren om nog een redelijk inkomen te verwerven. Het is een onterechte gedachte dat de oudere generatie een bevoorrechte generatie is, waarover men zich voorshands niet al te druk wenst te maken.

Peiling behoefte cursussen

De sectie overlegt met NVJ Academy over de mogelijkheid om de Plus-leden meer op maat ontworpen cursussen aan te bieden. Er wordt een begin gemaakt met een inventarisatie naar de behoefte hiernaar. De prijs van de cursussen zou een belemmering kunnen vormen.

Journalistiek erfgoed

Een van de belangrijkste aandachtsgebieden is het journalistiek erfgoed in Nederland. Met het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid wordt een jaarlijks overleg afgesproken over de toegankelijkheid van archieven. Ook is er een aanzet gegeven voor een rondgang langs de regionale omroepen om te zien in hoeverre zij bereid zijn om hun audiovisuele erfgoed te bewaren.

Pensioenen

De NVJ is voorstander van een verplicht pensioen, maar zoekt tegelijkertijd naarstig naar een oplossing voor de grote groep zzp'ers. De NVJ maakt zich sterk om ook hen de mogelijkheid te bieden op vrijwillige basis te participeren in een collectief. Speerpunten hierbij zijn het betaalbaar houden van premies en een klemmend beroep op werkgevers om zelfstandige journalisten naar behoren te honoreren.

Coaching

In de praktijk blijkt dat veel studenten hun stage- of onderzoeksverslagen niet altijd prioriteit kunnen geven. Het plan is om afstuderende studenten te coachen bij het samenstellen en vervaardigen van hun verslagen. Er is contact gelegd met de Fontys Hogeschool voor de Journalistiek in Tilburg om daar vierdejaars studenten te begeleiden.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur komt in het verslagjaar zeven keer bijeen: 12 februari in Amsterdam, 17 april in Hilversum, 25 juni in Amersfoort, 13 augustus in Amsterdam, 18 september in Amsterdam, 8 oktober in Amsterdam en 17 december in Amsterdam.

Sectiebestuur

Bestuurders van het eerste uur, Dick Oosterbaan en Dick van der Veen, hebben hun zes jaar als bestuurslid erop zitten. Zij worden opgevolgd door Nicoline Maarschalk Meijer en Henk Wageman.

Samenstelling: Aad van Cortenberghe (voorzitter), Petra Vossestein (vicevoorzitter), Henk Wageman (secretaris), Ton van Helden en Nicoline Maarschalk Meijer. Secretaris: Rosa García López.

Sectie Vers in de Pers

Nieuw sectiebestuur aan de slag

Uit een ledenenquête blijkt dat het nieuwe bestuur van de sectie Vers in de Pers zich vooral moet bezighouden met het ondersteunen van journalistiek ondernemerschap. Andere belangrijke speerpunten zijn kennisoverdracht tussen oudere en jongere journalisten, en het begeleiden van de overstap naar digitale journalistiek. Het nieuwe sectiebestuur stelt vervolgens een lijst op met belangrijke punten. Eén daarvan is zekerheid. Steeds meer studenten gaan aan het werk als freelancer. Dat brengt veel onzekerheid met zich mee over werk hebben en houden, ziek worden, en of pensioen nog wel bestaat in de toekomst.

Vers in de Pers wil dat onzekerheden zekerheden worden, door onder andere de nadruk te leggen op profilering en ontwikkeling. Op de prioriteitenlijst staan verder thema's zoals diversiteit, de overstap naar digitaal en samenwerken tussen jong en oud.

Het nieuwe sectiebestuur maakt zich al snel zichtbaar door te starten met het publiceren van wekelijkse columns die vaak spraakmakend zijn en waaraan alle bestuursleden meedoen.

Mentorenprogramma

Op 10 november start het eerste NVJ Mentorenprogramma. Dertien jonge journalisten worden gedurende een half jaar begeleid door ervaren mentoren. Peter Smet, voorzitter van de sectie ViP, vindt het belangrijk dat pas afgestudeerde journalisten worden geholpen bij de volgende stap in hun carrière. 'Ik moest de afgelopen tijd vaak denken aan het plagiaatverhaal van de stagiair bij de Volkskrant. Ik hoorde reacties van teleurstelling en schande dat dit kon gebeuren. Maar ook van verbazing, want deze stagiair was ontzettend getalenteerd en ambitieus. Waar was het misgegaan? Blijkbaar is talent en ambitie alleen niet genoeg en moet je een terugkoppeling hebben naar journalisten met kennis en ervaring. Daarom denk ik dat dit mentorenprogramma zo belangrijk is: talent en ambities worden gecombineerd met de kennis en ervaring van mentoren. Ik hoop dat dit het begin is van een mooie nieuwe reeks.'

Bijeenkomsten

- > In café Willem Slok in Utrecht wordt op 25 april na enkele jaren weer een Vers in de Pers Pubquiz, georganiseerd.
- > De sectie ViP organiseert op 27 september de negende Nacht van de Journalistiek
- > De Nacht in beeld <https://www.nvj.nl/nieuws/de-nacht-in-beeld>

Sectiebestuur, per april 2016

Peter Smet (voorzitter), Manon van den Brekel, Iris Verhoeven, Niels Peuchen, Ineke Boersma, Ivo Roodbergen, Frederique Hanssen, Hidde van Koningsveld. Secretaris: Rosa García López.

NVJ Academy

De NVJ Academy organiseert 90 educatieve activiteiten, waarvan 17 incompany trainingen en 2 gastcolleges. Ongeveer 1.200 deelnemers komen op de cursussen af (exclusief gastcolleges). Dit is een toename van 17 procent. Het gemiddelde cijfer van de evaluaties op een schaal van 5 is 4 (goed).

Sectorplan Uitgeverijen

In het kader van het Sectorplan Uitgeverijen kunnen 200 zelfstandige journalisten en niet-journalisten in de publieksbladensector zich inschrijven voor bijna gratis scholing. Inschrijvers betalen 50 (leden) of 100 euro en hebben daarmee recht op 4 dagdelen aan scholing ter waarde van 500 euro. De cursussen zijn gericht op ondernemen of aanscherpen van journalistieke kwaliteiten. NVJ Academy faciliteert deze scholing voor freelancers. De NVJ Academy ontwikkelt een aantal specifieke cursussen, zoals Brainstormen in je eentje en van Droom naar businessplan. Het scholingsproject loopt tot eind 2016.

Separaat loopt een scholingsaanbod ten behoeve van werknemers, de NVJ Academy verzorgt incompany trainingen met name op het gebied van social media en mobiele journalistiek.

Sectorplan Omroep

De NVJ Academy verwerft na een tender de opdracht om voor regionale omroepen camjo-trainingen te verzorgen, zowel basis, gevorderden als bootcamp. Deze trainingen worden in 2015 en 2016 georganiseerd.

Nieuwe trainingen

De NVJ Academy biedt nieuwe trainingen aan zoals Crossmediale redactie, Knappe koppen: hoe breng je wetenschapsnieuws, Van idee naar tekst en een belastingcursus voor zelfstandigen in samenwerking met de Belastingdienst.

In samenwerking met Villamedia en de Europese Commissie wordt een Masterclass EU, Nederland en het voorzitterschap gegeven en een workshop over vluchtelingen in samenwerking met UNHCR en Vluchtelingenwerk.

Marketing en Communicatie

Uitbreiding

In 2015 is de capaciteit van de afdeling uitgebreid: meer uren voor parttimers en uitbreiding in de vorm van een evenementencoördinator. De interim manager is vervangen door een vaste kracht.

Ondersteunen verenigingsdoelen

De focus blijft in 2015 op het ondersteunen van verenigingsdoelen met effectieve communicatie (frequent, kort, helder, eenvoudige responswijze), het procesmatiger maken van verzamelen en opvolgen van potentiële leden (uit evenementen, 1 maand gratis Villamedia proberen, NVJ Academy cursisten die niet NVJ lid zijn). Ook ligt de focus op het vereenvoudigen van het 'lid worden' proces en het voorbereiden van een volledig nieuwe website voor de NVJ. Ter ondersteuning van ledenwerfactiviteiten is ook de 'lid-werft-lid' applicatie verbeterd.

Lidmaatschappen

De grote diversiteit aan verschillende type lidmaatschappen wordt teruggebracht naar vier vormen: Werknemer, Freelancer, Basis en Student. Aan het einde van het verslagjaar wordt het NVJ katern binnen de geprinte Villamedia nieuw leven ingeblazen met daarin nieuws en achtergronden over de vereniging. De inzet van social media rond nieuws, ledenvoordeel of relevante producten wordt groter. In dit kader zijn ook de eerste stappen gezet om de diverse ledensecties van een eigen Facebook-platform te voorzien waardoor sneller en eenvoudiger sectienieuws verspreid kan worden.

In cijfers

Social media, eind nov 2015

Twitter, NVJ account	3.933	volgers
Grootste subaccounts:		
VersindePers	1.028	volgers
Politieperskaart	1.043	volgers
Facebook, NVJ account	1.379	vrienden
Linkedin, NVJ groep	3.988	groepsleden
NVJ pagina	1.237	volgers

Nieuwsbrieven

Elke week worden nieuwsbrieven verstuurd: naar alle leden, een oplage van meer dan 7.000 en een aparte naar niet-leden met een oplage van 5.300.

Website

Nieuwsberichten en artikelen	370
Unieke bezoekers	129.363
Pageviews	491.203

Maak kennis met de evenementen van de NVJ

NVFBeeld1: 'Fotojournalist of propagandist', Pakhuis De Zwijger

Amsterdam, 13 maart.

Hebben foto's die door het Ministerie van Defensie zijn vrijgegeven nog iets met journalistiek te maken en wat is de positie van de Zilveren Camera die de wedstrijd openstelt voor beroepsfotografen en tegelijkertijd heel nadrukkelijk de fotojournalistiek wil promoten?

- > 'Je weet niet welke foto's niet worden gemaakt' <https://www.nvj.nl/nieuws/je-weet-niet-welke-fotos-niet-worden-gemaakt>

Vers in de Pers Pubquiz, café Willem Slok in Utrecht, 25 april.

28 mei – **Troeven & Tijdschriften,** Koffiehuis KHL Amsterdam. Succesvolle tijdschriftconcepten In een tijdschriftenmarkt die een paar turbulente jaren achter de rug heeft, springen enkele uitgeefconcepten er in positieve zin bovenuit. Hoe doen ze dat?

- > Succesvolle tijdschriftconcepten <https://www.nvj.nl/nieuws/succesvolle-tijdschriftconcepten>

Het Grote Schnabeldebat, Stadskaats Oudaen Utrecht, 13 juni.

Werken voor commerciële opdrachtgevers is dagelijkse praktijk. Bijna 55 procent van de NVJ-leden die als zelfstandige werkt doet commercieel werk naast hun reguliere journalistieke werk. Aanleiding voor het Grote Schnabeldebat.

- > Als je journalistieke producten maakt, moet je onafhankelijk, duidelijk en controleerbaar zijn <https://www.nvj.nl/nieuws/als-je-journalistieke-producten-maakt-moet-je-onafhankelijk-duidelijk-en-co>

Nacht van de Journalistiek, Nieuwspoort Den Haag, 26 september. Meer dan 200 bezoekers, memorabele discussies en netwerken aan de bar. De 9de Nacht van de Journalistiek was er weer één om nooit te vergeten.

- > De Nacht in beeld <https://www.nvj.nl/nieuws/de-nacht-in-beeld>
- > Eerste tien mentoren bekendgemaakt
- > Nieuw ViP-bestuur: 'Van onzekerheid naar zekerheid'
- > Specialiseren of niet specialiseren, dat is de vraag
- > Winnaars cursus NVJ Academy
- > 'Het is niet per se makkelijker voor mij'
- > 'Diversiteit moet terug te zien zijn op het scherm en achter het scherm'
- > 'Welkom om te pitchen'

Voorlichting via Twitter, goed idee?, georganiseerd door NVJ Internet, Vondel CS Amsterdam, 15 oktober.

Journalisten en communicatieadviseurs zijn het met elkaar eens dat communiceren via Twitter het allersnelst is, maar dat de mogelijkheid tot rechtstreekse communicatie met woordvoerders nodig blijft.

- > Bij elke crisis weet iedereen Twitter te vinden <https://www.nvj.nl/nieuws/bij-elke-crisis-weet-iedereen-twitter-te-vinden>

Netwerk- en debatmiddag Canon Zilveren Camera, Pakhuis De Zwijger Amsterdam, 1 november.

Discussie over de richting die de wedstrijd Canon Zilveren Camera op moet gaan.

Eerste bijeenkomst Mentorenprogramma, NVJ Amsterdam, 5 november.

Dertien koppels van mentees en mentoren doen mee aan het eerste mentorenprogramma.

Talent en ambities koppelen aan kennis en ervaring <https://www.nvj.nl/nieuws/talent-en-ambities-koppelen-aan-kennis-en-ervaring>

Redactie versus Commercie, georganiseerd door NVJ Tijdschriften, 26 november. Als duidelijk is welke plek branded content inneemt en bekend is wie de afzender is, lijkt er weinig aan de hand te zijn. Maar als de inkomsten bij uitgevers kleiner worden en de invloed van de merken wordt groter, dan begint er iets te wringen. Het thema redactie versus commercie blijkt behoorlijk actueel.

- > Ik word afgestraft als ik over iets schrijf waar ik eigenlijk niet achter sta <https://www.nvj.nl/nieuws/ik-word-afgestraft-als-ik-over-iets-schrijf-waar-ik-eigenlijk-niet-achter-s>

Villamedia

Introductie Villamedia opdrachten

Villamedia heeft in 2015 succesvol de website Villamedia.nl/opdrachten geïntroduceerd. Leden van de NVJ kunnen daar freelance opdrachten vinden. Niet-leden betalen 9,95 euro per maand. Wekelijks staan daar ongeveer 10 nieuwe opdrachten, wat voor een permanente stroom van ongeveer 100 opdrachten zorgt.

Inmiddels heeft een derde van de leden een Villamedia account aangemaakt op de website. Zij kunnen daar:

- > De magazine artikelen lezen (tot vijf jaar terug)
- > Reageren op een freelance opdracht
- > Gevonden worden als freelancer
- > Worden opgenomen in de CV-databank

De redactie van Villamedia publiceert alle artikelen uit het magazine eerst online, maar wel achter een betaalmuur. NVJ-leden kunnen die betaalde artikelen op Villamedia weggeven aan hun vrienden op Facebook en volgers op Twitter.

In cijfers

Social media, eind nov 2015

Nieuws	20.000	volgers
Vacatures	28.000	volgers

Nieuwsbrieven

Elke week worden verschillende nieuwsbrieven verstuurd.
In totaal 50.000 stuks.

Website

Per maand genereert Villamedia 600.000 pageviews en trekt
130.000 unieke bezoekers.

Community

Op de digitale community hebben 20.0000 mensen een profiel
aangemaakt, onder wie 2200 NVJ leden.

Een blik vooruit

Binding, werving en innovatie

De NVJ benoemt voor 2016 drie speerpunten, te weten ledenbinding, ledenwerving en –behoud en innovatie.

Verbinding met leden en tussen secties: binding, binding, binding

- > Verkiezingen sectiebesturen;
- > Bijeenkomsten voor ondernemingsraden en redactieraden en –commissies;
- > Dagstages en bedrijfsbezoeken van secretarissen bij mediabedrijven;
- > Social media trainingen voor Villamedia en secretarissen;
- > NVJ-katern van 12 pagina's in Villamedia;
- > Nieuwe website;
- > Vraag leden wat ze willen in plaats van te beslissen wat goed voor ze is, door middel van ledenpeilingen en enquêtes.

Ledenwerving en behoud: Maak NVJ zichtbaar en relevant

- > Onderzoek onder doelgroepen en start klankbordgroepen;
- > Campagnes gericht op scholen en studenten, en op (commerciële) omroepen;
- > Nieuwe leden werven via NVJ Academy en Villamedia Opdrachtensite;
- > Member-get-member programma's en programma's ledenvoordeel;
- > Gastcolleges door NVJ Advocaten & Juristen.

Gidsfunctie op het gebied van innovatie en innovatieve diensten

- > Innovatieve arbeidsvoorwaarden op basis van ledencontacten;
- > Aandacht voor innovatie op website en binnen Villamedia;
- > Evenementen over ontwikkelingen in het vak;
- > Eigen gebruik van innovatieve tools;
- > Focus op ontwikkeling 'hybride' mediaprofessionals.

Wie is wie

Bestuur

De NVJ is een vereniging met ruim 7.500 leden. De leden worden vertegenwoordigd door 11 zogenoemde sectiebesturen. Deze secties vertegenwoordigen de verschillende beroepsgroepen in de journalistiek. Het hoogste orgaan binnen de vereniging is het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit 7 professionals met een eigen portefeuille.

Secretariaat

Om de vereniging te organiseren is er een secretariaat. Het secretariaat wordt geleid door de algemeen secretaris en de zakelijk leider. Binnen het secretariaat worden de verschillende secties vertegenwoordigd door de vier secretarissen en de algemeen secretaris.

Wie is wie bij de NVJ

- > Totaaloverzicht <https://www.nvj.nl/over-nvj/wie-is-wie>
- > Hoofdbestuur <https://www.nvj.nl/over-nvj/wie-is-wie/bestuur>
- > Sectiebesturen <https://www.nvj.nl/over-nvj/wie-is-wie/sectiebesturen/>
- > Delegaties <https://www.nvj.nl/over-nvj/wie-is-wie/delegaties>
- > Ereleden <https://www.nvj.nl/over-nvj/wie-is-wie/ereleden>
- > Secretariaat <https://www.nvj.nl/over-nvj/wie-is-wie/secretariaat>

De NVJ steunt/heeft mede opgericht:

- > De Tegel
<http://www.detegel.info/>
- > European Federation of Journalists
<http://europe.ifj.org/en>
- > Free Press Unlimited
<https://www.freepressunlimited.org/home>
- > Infographics Jaarprijs
<http://infographics.eu/>
- > Nederlandse Sport Pers
<http://www.nsp.nl/home/>
- > On File
<http://www.onfile.eu/>
- > Persvrijheidsfonds
<http://www.persvrijheidsfonds.nl/>
- > Platform Makers
<http://www.platformmakers.nl/>
- > Raad voor de Journalistiek
<http://www.rvdj.nl/>
- > Reporters Respond
<https://www.freepressunlimited.org/dossier/reporters-respond>
- > Stan Storimans Prijs
<http://www.avm-broadcasting.com/>
- > Vrouw en media
<http://www.vrouw-en-media.nl/index.php>
- > Zilveren Camera
<http://www.zilverencamera.nl/>